

Περιεχόμενα

Πρόλογος στην έκτη έκδοση	5
Συντονιστές	7
Συγγραφείς	8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Βασικές αρχές Παθολογίας και ειδικές καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων στην κλινική ιατρική	17
Ερμηνεία διαγνωστικών εξετάσεων και θεραπευτικών αποτελεσμάτων	23
Αρχές προληπτικής ιατρικής και εμβολιασμοί ενηλίκων	30
Βασικές αρχές φροντίδας του γηριατρικού ασθενούς	36
Αντιμετώπιση του πόνου	44
Βασικές αρχές Ογκολογίας	49
Ανακουφιστική περίθαλψη και φροντίδα στο τέλος της ζωής	58
Προεγχειρητική εκτίμηση	62
Προσέγγιση του βαρέως πάσχοντα	68
Δηλητηριάσεις	79
Θερμοπληξία	91
Πνιγμός	93
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	94
ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	95

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Διαταραχές του ανοσιακού συστήματος Αλλεργικά νοσήματα

ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΟΥ ΑΝΟΣΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Ανοσοανεπάρκειες	99
Αντιδράσεις υπερευαισθησίας	103

ΑΛΛΕΡΓΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Γενικές αρχές αλλεργικών νοσημάτων	107
Αλλεργίες του αναπνευστικού	109
Τροφική αλλεργία	110
Δερματοπάθειες με αλλεργικό υπόβαθρο	110

Αντιδράσεις υπερευαισθησίας σε φάρμακα –

Φαρμακευτική αλλεργία	116
Συστηματική αναφυλακτική αντίδραση	119
Αντιμετώπιση των αλλεργικών νοσημάτων	123
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	126
ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	126

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Λοιμώδη νοσήματα

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Διαγνωστική προσέγγιση των λοιμωδών νοσημάτων	131
Χημειοθεραπεία λοιμώξεων και ορθολογική χρήση αντιμικροβιακών	133
Σηπτικό σύνδρομο	137
Πυρετός άγνωστης αιτιολογίας	144
Λοιμώσεις σε ανοσοκατεσταλμένους ασθενείς – Εμπύρετη ουδετεροπενία	146

ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ

Κοινό κρυολόγημα – Γρίπη	154
Παραρρινοκολπίτιδα	156
Πνευμονία	158
Πνευμονικό απόστημα	163
Λοίμωξη COVID-19	164
Λοιμώδης μονοκυρήνωση	168
Λοιμώσεις από κυτταρομεγαλοϊό	169
Λοιμώσεις από εντεροϊούς	170
Λοιμώδης διάρροια	171
Λοιμώδης ουροποιητικού συστήματος	178
Λοιμώσεις κεντρικού νευρικού συστήματος	183
Οστεομυελίτιδα και σηπτική αρθρίτιδα	187
Λοιμώσεις δέρματος και μαλακών μορίων	191
Λοιμώσεις σχετιζόμενες με ενδαγγειακούς καθετήρες	195
Ανεμευλογιά και έρπητας ζωστήρας	198

Λοιμώξεις οφειλόμενες σε μύκητες	200
--	-----

ΕΙΔΙΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ

Βρουκέλλωση (Μελιταίος πυρετός)	205
Νόσος των Λεγεωναρίων	207
Λεπτοσπείρωση	209
Αιμορραγικοί πυρετοί	209
Τοξοπλάσμωση	212
Λιστερίωση	213
Λείσμανίαση	213
Ελονοσία	215
Τέτανος	216
Αλλαντίαση	217
Εχινοκοκκίαση	217
Σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις	218
Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας	222
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	227
ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	229

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος

Δοκιμασίες αναπνευστικής λειτουργίας	233
Φυματίωση	237

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΕΡΑΓΩΓΩΝ

Βρογχικό άσθμα	241
Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια	248
Βρογχεκτασίες	254
Κυστική ίνωση	256

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΟΝΩΝ

Διάχυτες διάμεσες πνευμονοπάθειες	259
Ιδιοπαθής πνευμονική ίνωση	262
Σαρκοείδωση	264
Πνευμονίτιδα από υπερευαισθησία	267
Επαγγελματικές πνευμονοπάθειες	269
Εισπνοή τοξικών ουσιών	273
Μονήρης πνευμονικός όζος	275
Προσυμπτωματικός έλεγχος καρκίνου του πνεύμονα	276
Καρκίνος πνεύμονα	278
Όγκοι του μεσοθωρακίου	288
Υπεζωκοτική συλλογή	290
Πνευμοθώρακας	294
Πνευμονική υπέρταση	296

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ

Αναπνευστική ανεπάρκεια	299
Σύνδρομο οξείας αναπνευστικής δυσχέρειας	304
Βασικές αρχές μηχανικής υποστήριξης αναπνοής	308

Υπνική άπνοια – Σύνδρομο υποαερισμού παχυσαρκίας	312
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	315
ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	317

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Παθήσεις της καρδιάς και των αγγείων

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ

Απεικονιστικές εξετάσεις	321
Επεμβατικές εξετάσεις	323

ΑΘΗΡΩΜΑΤΩΣΗ

Στεφανιαία νόσος	325
Οξεία στεφανιαία σύνδρομο	328
Χρόνια στεφανιαία σύνδρομο	343

ΒΑΛΒΙΔΟΠΑΘΕΙΕΣ

Παθήσεις της αορτικής βαλβίδας	347
Παθήσεις της μιτροειδούς βαλβίδας	353
Παθήσεις της τριγλώχινας βαλβίδας	358
Παθήσεις της πνευμονικής βαλβίδας	360
Ενδοκαρδίτιδα	360

ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ

Χρόνια καρδιακή ανεπάρκεια	365
Οξεία απορρόθμιση καρδιακής ανεπάρκειας	376
Καρδιο-ογκολογία	380

ΑΡΡΥΘΜΙΕΣ

Υπερκοιλιακές ταχυκαρδίες – Κολπική μαρμαρυγή	382
Κοιλιακές αρρυθμίες	394
Βραδυαρρυθμίες	400
Συγκοπή	405
Βηματοδότες – Απινιδωτές	410

ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΥΟΚΑΡΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΟΥ

Μυοκαρδιοπάθειες	413
Μυοκαρδίτιδα – Περικαρδίτιδα	422
Συγγενείς καρδιοπάθειες	431

ΑΓΓΕΙΑΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

Παθήσεις της αορτής	438
Εν τω βάθει φλεβοθρόμβωση και πνευμονική εμβολή	442
Περιφερική αρτηριακή νόσος	447
Αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια	449

ΥΠΕΡΤΑΣΗ

Ιδιοπαθής αρτηριακή υπέρταση	457
Νεφραγγειακή υπέρταση	473
Πρωτοπαθής αλδοστερονισμός	475

Φαιοχρωμοκύττωμα	476
Υπέρταση στην κύηση	478
Επείγουσες και υπερεπείγουσες υπερτασικές καταστάσεις	480
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	485
ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	486

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Ηλεκτρολύτες και οξεοβασική ισορροπία – Παθήσεις των νεφρών

489

ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΥΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΛΥΤΩΝ

Υπονατριαιμία και υπερνατριαιμία	491
Υποκαλιαιμία και υπερκαλιαιμία	497
Διαταραχές του φωσφόρου	500
Διαταραχές του μαγνησίου	501

ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΗΣ ΟΞΕΟΒΑΣΙΚΗΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ

Εισαγωγή στην οξεοβασική ισορροπία	502
Μεταβολική οξέωση	503
Μεταβολική αλκάλωση	506
Αναπνευστική οξέωση – Αναπνευστική αλκάλωση	508
Μικτές διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας	511

ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΦΡΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Διαγνωστική προσέγγιση των νεφρικών παθήσεων	515
Οξεία νεφρική βλάβη	519
Χρόνια νεφρική νόσος	527
Νεφρωσικό σύνδρομο	541
Οξύ νεφριτικό σύνδρομο – Ταχέως εξελισσόμενη σπειρατονεφρίτιδα	545

ΣΠΕΙΡΑΜΑΤΟΠΑΘΕΙΕΣ

Σπειρατονεφρίτιδα με ελάχιστες ιστολογικές αλλοιώσεις	548
Εστιακή σπειραματική σκλήρυνση	550
IgA νεφροπάθεια (Νόσος του Berger)	551
Μεμβρανώδης νεφροπάθεια	553
Μεμβρανοϋπερπλαστική σπειρατονεφρίτιδα	556
Αμυλοείδωση	558
Νεφρίτιδα του συστηματικού ερυθματώδους λύκου	561

ΔΙΑΒΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΓΕΙΑΚΕΣ ΝΕΦΡΙΚΕΣ ΝΟΣΟΙ

Διαβητική Νεφρική Νόσος	563
Υπερτασική Νεφρική Νόσος	571
Ισχαιμική Νεφρική Νόσος	574

Θρομβωτική μικροαγγειοπάθεια – Ουραιμικό αιμολυτικό σύνδρομο	579
--	-----

ΔΙΑΜΕΣΟΣΩΛΗΝΑΡΙΑΚΕΣ ΝΕΦΡΟΠΑΘΕΙΕΣ

Οξεία και χρόνια διάμεση νεφρίτιδα	581
Παθήσεις των ουροφόρων σωληναρίων	584
Αποφρακτική νεφροπάθεια	588
Νεφρολιθίαση	589

ΓΕΝΕΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΦΡΩΝ

Αυτοσωματική επικρατούσα πολυκυστική νόσος των νεφρών	593
Σύνδρομο Alport	596
Χρήση φαρμάκων σε ασθενείς με χρόνια νεφρική νόσο	598
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	602
ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	603

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Παθήσεις του πεπτικού συστήματος

605

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΙΣΟΦΑΓΟΥ

Διαταραχές κινητικότητας του οισοφάγου	607
Νόσος γαστροοισοφαγικής παλινδρόμησης	609
Άλλες παθήσεις του οισοφάγου	615
Νεοπλάσματα του οισοφάγου	616

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ ΚΑΙ ΔΩΔΕΚΑΔΑΚΤΥΛΟΥ

Νόσος του πεπτικού έλκους	618
Νεοπλάσματα του στομάχου	624

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΛΕΠΤΟΥ ΚΑΙ ΠΑΧΕΟΣ ΕΝΤΕΡΟΥ

Χρόνια δυσκοιλιότητα	627
Χρόνια διάρροια	630
Σύνδρομο ευερέθιστου εντέρου	634
Κοιλιοκάκη	636
Μεσεντέρια ισχαιμία	638
Ιδιοπαθείς φλεγμονώδεις νόσοι του εντέρου	640
Εκκολπωματική νόσος του παχέος εντέρου	648
Νεοπλάσματα του παχέος εντέρου	650
Νοσήματα του πρωκτού	654

ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ ΠΕΠΤΙΚΟΥ

Αιμορραγία πεπτικού	657
---------------------------	-----

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΡΕΑΤΟΣ

Οξεία παγκρεατίτιδα	664
Χρόνια παγκρεατίτιδα	669
Νεοπλάσματα του παγκρέατος	671

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΧΟΛΗΦΟΡΩΝ

Χολολιθίαση	674
Νεοπλάσματα χοληφόρων πόρων, χοληδόχου κύστης και φύματος Vater	681

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΗΠΑΤΟΣ

Διερεύνηση παθολογικών ηπατικών δοκιμασιών	684
Ιογενείς ηπατίτιδες	690
Αλκοολική ηπατοπάθεια	699
Αυτοάνοση ηπατίτιδα	701
Πρωτοπαθής σκληρυντική χολαγγειίτιδα	704
Πρωτοπαθής χολική χολαγγειίτιδα	705
Στεατωτική νόσος του ήπατος σχετιζόμενη με δυσλειτουργία του μεταβολισμού	706
Μεταβολικά νοσήματα του ήπατος	709
Κίρρωση του ήπατος και επιπλοκές	713
Νεοπλάσματα του ήπατος	723
Ηπατοτοξικότητα από φάρμακα	727
Οξεία ηπατική ανεπάρκεια	730
Μεταμόσχευση ήπατος	732

ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ

Ενδοσκοπικός έλεγχος πεπτικού	735
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	738
ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	739

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Παθήσεις του αίματος	741
Αιμοποίηση	743
Αξιολόγηση αιματολογικών παραμέτρων	744

ΑΝΑΙΜΙΕΣ

Σιδηροπενική αναιμία	751
Αναιμία χρόνιας νόσου	755
Μεγαλοβλαστικές αναιμίες	758
Αιμοσφαιρινοπάθειες	760
Θαλασαιμίες	764
Αιμολυτικές αναιμίες	767

ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΩΝ ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΩΝ

Θρομβοπενίες	773
Θρομβωτική θρομβοπενική πορφύρα	779
Διαταραχές της λειτουργικότητας των αιμοπεταλίων	783

ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΗΣ ΠΗΞΗΣ

Αιμόσταση	786
Αιμορροφιλικά σύνδρομα	793
Νόσος von Willebrand	797
Διάχυτη ενδαγγειακή πήξη	801
Θρομβοφιλία	804

Αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο	808
Αντιπηκτικά φάρμακα	811

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ

Οξεία λευχαιμία	816
Μυελοϋπερπλαστικά νεοπλάσματα	820
Χρόνια μυελογενής λευχαιμία	826
Μυελοδυσπλαστικά σύνδρομα	830
Απλαστική αναιμία	834
Λεμφώματα	837
Χρόνια λεμφοκυτταρική λευχαιμία	844
Πολλαπλό μυέλωμα	850
Μεταμόσχευση αιμοποιητικών κυττάρων – CAR-T θεραπεία	857

ΙΑΤΡΙΚΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΓΓΙΣΕΩΝ

Μετάγγιση αίματος	861
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	865
ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	866

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Παθήσεις των ενδοκρινών αδένων και του μεταβολισμού

Εισαγωγή στις παθήσεις των ενδοκρινών αδένων και του μεταβολισμού	871
---	-----

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΟΚΡΙΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ

Παθήσεις της υπόφυσης	874
Παθήσεις του θυρεοειδούς αδένα	883
Παθήσεις των επινεφριδίων	892
Παθήσεις που επηρεάζουν πολλαπλούς ενδοκρινείς αδένες	900
Παθήσεις του αναπαραγωγικού συστήματος	901

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ

Μεταβολικά νοσήματα των οστών	908
Παχυσαρκία	921
Δυσλιπιδαιμίες	925

ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ

Διάγνωση, ταξινόμηση και παθοφυσιολογία του σακχαρώδη διαβήτη	932
Μικροαγγειακές επιπλοκές	937
Μακροαγγειακές επιπλοκές	946
Αντιμετώπιση σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1	948
Αντιμετώπιση σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2	950
Οξείες υπεργλυκαιμικές καταστάσεις	957
Υπογλυκαιμία	963
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	966
ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	967

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10**Συστηματικά ρευματολογικά νοσήματα 969****ΦΛΕΓΜΟΝΩΔΕΙΣ ΑΡΘΡΙΤΙΔΕΣ**

Ρευματοειδής αρθρίτιδα	971
Νεανική ιδιοπαθής αρθρίτιδα και νόσος Still των ενηλίκων	974
Οροαρνητικές σπονδυλαρθρίτιδες.....	976

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ ΑΥΤΟΑΝΟΣΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Συστηματικός ερυθηματώδης λύκος	980
Σκληροδερμία (Συστηματική σκλήρυνση)	986
Μικτή νόσος συνδετικού ιστού.....	990
Πολυμυοσίτιδα και δερματομυοσίτιδα	991
Σύνδρομο Sjögren.....	994

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΓΓΕΙΙΤΙΔΕΣ

Γενικές αρχές και ταξινόμηση αγγειιτίδων	995
--	-----

Αγγειίτιδες μεγάλου μεγέθους αγγείων	998
Αγγειίτιδες μεσαίου μεγέθους αγγείων.....	1001
Αγγειίτιδες μικρού μεγέθους αγγείων.....	1002
Αγγειίτιδες από ανοσοσυμπλέγματα	1006
Νεφρική προσβολή συστηματικών αγγειιτίδων	1007
Αγγειίτιδες διαφόρου μεγέθους αγγείων	1009
Οργανοειδικές αγγειίτιδες	1011

ΑΥΤΟΦΛΕΓΜΟΝΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Οικογενής μεσογειακός πυρετός	1013
Ουρική αρθρίτιδα	1014

ΑΛΛΑ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Οστεοαρθρίτιδα	1017
IgG4 σχετιζόμενη νόσος.....	1017
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	1018
ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ.....	1019

Απαντήσεις κλινικών περιστατικών	1021
---	-------------